

den skarpe Kritik, min Partifælle (Borgbjerg) anvendte forleden, meget vel kunde tænkes Muligheden af, at saadanne Ændringer havde foreligget. Men man har selvfølgelig paa Sagens nuværende Trin og efter den Udvikling, den har faaet, anset det for at være overflødig at stille Ændringsforslag, idet saadanne ikke havde fjerneste Udsigt til at blive vedtagne. I øvrigt maa jeg maaske have Lov til at bemærke her, at naar overhovedet Socialdemokrater ville stille Ændringer til Kirkelov, forekommer det mig ikke at være ganske korrekt, naar man fra Modstandernes Side vil anføre, at det er mærkeligt, at se Socialdemokrater overtage Defensoratet for Kirkelivet. For det første kan det meget vel tænkes, at der ikke er saa ganske faa Socialdemokrater, der ere troende, men for det andet er det givet, at selv der, hvor dette ikke er Tilfældet, have Socialdemokraterne akkurat samme Grund til at søge at gennemføre Ændringer, der maatte vise sig at være retfærdige, at skifte lige Ret til alle Sider, samme Grund til at gøre det, som de, der holde størst paa Kirkelivet. Og det vil altsaa være fuldkomment nok for os at henvise dertil, at vi ogsaa, naar vi stille Ændringer, kunne ønske, at der skulde være lige Ret til alle Sider. Der blev fremhævet af min Partifælle forleden Dag, at saadanne Uligheder fandtes f. Eks. med Hensyn til Sættelsen af Menighedsraadene, den Maade, hvorpaa de stiftes, naar der er Tale om Land og By. Den Ulighed blev stærkt kritiseret. For mit Vedkommende vil jeg sige, at jeg aldrig vil sætte Pris paa at have Valgret til Menighedsraadene, og at jeg ikke bryder mig om at benytte den rent bortset fra, om Valgrets betingelserne ere lige eller indrettede efter det Princip, som dette Ting vil anse for tidssvarende og hensigtsmæssig. Jeg vilde ikke benytte den, men det udelukker ikke, at jeg meget vel kan indse, at man, naar man vedtager et Lovforslag, bør stræbe efter at gøre dette Lovforslag saaledes, at man har skiftet Sol og Vind lige til alle Sider. Men vi have altsaa ikke stillet Ændringsforslag, fordi vi have ment, at de ikke vilde faa nogen Betydning, da de næppe vilde være blevne vedtagne her. Jeg skal derfor nøjes med at henvise til den Stilling, Socialdemokratiet har indtaget til Lovforslaget, og den Kritik, der er fremført, en Kritik, som jeg maaske i selve Formen kunde have udtrykt anderledes, men som

jeg, i hvert Fald, deler med Hensyn til Indholdet.

M. Madsen: Ja, det er mig ikke ganske klart, hvorfor den højtærede Minister, naar han fuldkommen indrømmer Berettigelsen af det af mig stillede Ændringsforslag for Militærets Vedkommende, ikke kan gaa ind derpaa. Jeg skønner ikke, at det i mindste Maade berører Principperne i Lovforslaget, eller at man ved at vedtage det vilde standse Loven eller sligt. Det er kun en Retfærdighedshandling, det drejer sig om, og det kan fra Princippets Side kun være at betragte som en Sædationsændring, om man vil, og som saadant vil det ikke kunne hindre Lovforslagets Gang saa meget som en Time. Lovforslaget skal, hvis denne Ændring vedtages, op i det andet Ting, men da alle maa være enige om, saa snart de have set det, at det er rigtigt, at man giver de militære Befalingsmænd Lejlighed til at udøve den kirkelige Valgret i den Menighed, hvortil de høre, saa behøves der ikke nogen som helst Diskussion om den Sag. Naar den højtærede Minister ikke desto mindre siger, at han ikke kan tiltræde dette Forslag, saa forstaaer jeg ikke hvorfor; den ærede Minister gav ingen Grunde. Hvis den højtærede Minister havde sagt: Der kan ikke blive Tid til at vedtage mit Menighedsraadsforslag, hvis dette Forslag skal vedtages, saa kunde jeg forstaa hans Stilling, men da dette ikke ligger for, har den højtærede Minister altsaa faktisk ikke givet nogen Grund til, at han ikke kan tiltræde et Forslag, med Hensyn til hvilket han har erkendt, at det er berettiget. Men jeg vil tilføje, hvad den højtærede Minister maaske ikke har tænkt paa, at de militære Befalingsmænd ere bundne til den Kirke, den Menighed, hvortil de høre, i en hel Del af de Forhold, hvorunder de skulle søge Kirken og Præsten, de ere bundne til denne Præst og til de Funktionærer, som høre til denne Menighed. Man afdrager i deres Lønning simpelt hen Kontingentet til Præsten, Offerafløsningen o. s. v., de ere med andre Ord ikke fri i deres Stilling. Derimod kan man sige, at naar jeg har taget Præsterne, de kirkelige Funktionærer og Kirkeinspektionernes Medlemmer med, saa er det mere for Formens Skyld, thi de ere jo saa frit stillede, at de kunne vælge deres Bopæl, naar de have modtaget en saadan Funktion, de kunne altsaa tage Bolig i det Sogn, til hvis Menighed de høre. Men det gæl-